

Blekinge Tekniska Högskola
371 79 Karlskrona

Remissvar över Förslag till ändringar för att öka mobiliteten tidigt i den akademiska karriären (U2024/00229)

Sammanfattning

BTH instämmer att det finns ett behov av ökad mobilitet för högskolornas forskare och lärare och att en ökad mobilitet skulle bidra till högre kvalitet i forskningen och i utbildningen. Det framgår dock inte av pm:et U2024/00229 vad som är de bakomliggande anledningarna till den låga graden av mobiliteten och hur förslagen motverkar dessa anledningar. Vi anser vidare att förslagens konsekvenser för en viktig målgrupp – unga forskare som söker en fast anställning – inte har beaktats.

Relevanta undersökningar som bör beaktas

RAND Europe har 2017 publicerat en omfattande litteraturstudie och en stor enkätstudie (med 1285 deltagare) om "International mobility of researchers"^{1,2}. Publikationerna fokuserar främst på Storbritannien, men innehåller resultat som skulle kunna vara relevanta för ökad mobilitet inom högskolesektorn i Sverige.

1. Guthrie et al. (2017). International mobility of researchers: A review of the literature. RR-1991/1-RS. Santa Monica, CA: RAND Corporation.
2. Guthrie et al. (2017). International mobility of researchers: A survey of researchers in the UK. RAND Report RR-1991-RS. Santa Monica, CA: RAND Corporation.

Förslagen som berör förenade anställningar främjar högskolornas autonomi

Förslagen som berör förenade anställningar (se avsnitten 1.1 och 1.2 i pm:et) avser förenklingar i HL och HF genom att ta bort begränsningar för förenade anställningar. Detta uppfattas som mycket positivt, då det ger högskolorna större autonomi.

Förslagets effekter på samverkan och mobilitet bör skiljas åt

Pm:et beaktar olika former av mobilitet (se avsnitt 2.1), men tydliggör inte hur förslagen påverkar samverkan mellan organisationer respektive mobilitet av individer. Förenade anställningar leder till ökad samverkan, men individers mobilitet låsas samtidigt in i en samverkan mellan två specifika parter. På så sätt skulle en ökning av förenade anställningar kunna leda till ökade inlåsningseffekter.

Konsekvenser för unga forskare som söker en fast anställning bör beaktas

Femårsgränsen för avlagd doktorsexamen för anställning som biträdande lektor introducerades för att öka unga forskares möjligheter till att få en fast tjänst. En ökning av gränsen innebär därför att unga forskare tvingas söka nya anställningar under en längre tid. Även mycket framstående unga forskare kan lätt konkurreras ut av mindre framstående forskare som har haft längre tid att meritera sig. Det innebär att även mycket framstående unga forskare kan tvingas söka nya anställningar under flera år. Det ökar visserligen de unga forskares mobilitet, men vi anser inte att detta hjälper svenska lärosäten att konkurrera om de bästa talangerna. Effekten skulle kunna vara den motsatta. Detta bör därför utredas ytterligare innan ett eventuellt förslag om ändring vinner laga kraft.

Förslaget beaktar inte förslaget konsekvenser i samband med HF 4 kap. 12 a §. En högskola har redan möjlighet till en anställningstid av upp till 6 år för en biträdande lektor med möjlighet till förlängning under vissa omständigheter. Tillsammans med en sjuårsgräns för en doktorsexamen skulle det innebära upp till 13 år för att få en fast anställning. Vi anser inte att detta hjälper svenska lärosäten att konkurrera om de bästa talangerna.

Ställningstagandet

BTH stödjer förslagen som rör förenade anställningar (avsnitt 1.1 och 1.2 i U2024/00229), då de ökar högskolornas autonomi.

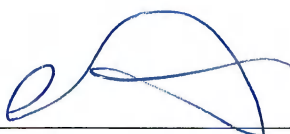
BTH stödjer inte förslaget som rör tidsgränsen för avlagd doktorsexamen för anställning som biträdande lektor (avsnitt 1.3 i U2024/00229). Ändringen av femårsgränsen behöver utredas ytterligare, då det finns potentiella negativa effekter som inte har beaktats i pm:et.

BTH anser vidare att båda förslagens potentiella effekter på mobilitet bortsett samverkan har inte beaktats tillfredsställande och bör utredas ytterligare.

Ärendehantering

I detta ärende har rektor beslutat. Ordföranden i rekryteringskommittén och HR-chefen har varit föredragande. I handläggningen har också rekryteringskommittén deltagit.

Mats Viberg, Rektor